

Kielikeskusutisia

2. XI. 1981

LANGUAGE CENTRE NEWS

N:o 7 / LOKAKUU - OCTOBER 1981

SISÄLTÖ - CONTENTS

RAPORTEJA - REPORTS

Liisa Kurki-Suonio & Maija Metsämäki: ESP-kurssi Newcastlessa	1
Jari Papunen: Fachsprachen - Charakteristik und Spezifik	6
Maarit Hakkarainen: A.A. Leontjevin näkemyksiä kielenopetuksesta	10

TIEDOTUKSIA - INFORMATION

AFinLA:

AFinLA:n syysseminarium 1981	18
------------------------------	----

KOLMAS PSYKOLINGVISTIIKAN SEMINAARI	21
-------------------------------------	----

FIFTH INTERNATIONAL CONFERENCE ON CONTRASTIVE PROJECTS	22
--	----

KIELITIETEEN PÄIVÄT JYVÄSKYLÄSSÄ	24
----------------------------------	----

KORKEAKOULUJEN KIELIKESKUS:

Aidinkielen opettajien neuvottelutilaisuus	25
--	----

FINLANCE - uusi aikakauskirja	26
-------------------------------	----

Kielikeskukseen saapunutta kirjallisuutta	28
---	----

ENGLISH SUMMARY

29

VIRKALÄHETYS JYVÄSKYLÄN YLIOPISTOSTA

Osoite / Address:

Korkeakoulujen kielikeskus /

Language Centre for Finnish Universities

Jyväskylän yliopisto / University of Jyväskylä

SF-40100 JYVÄSKYLÄ 10

FINLAND

ISSN 0358-2027

KORKEAKOULUJEN KIELIKESKUS

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

EDITORIAL

TAVOITTEIDEN MÄÄRITTÄMISESTÄ

Korkeakouluopiskelijoille annettava opinto- ja ammattipainotteinen kielenopetus on - toistaiseksi - täynnä haasteita. Eräs kielikeskusopetuksen vaikeimmista tehtävistä on tavoitteiden määrittäminen. Eri alojen kielitutkinnoista annetuissa asetuksissa sanotaan, että opiskelijan on saatava sellainen kielitaito, josta hänellä on hyötyä sekä opintojensa aikana että myöhemmin ammatissa toimiessaan. Mutta mitä tämä tarkoittaa käytännön tasolla, jokapäiväisessä opetustyössä?

Niinkin uuden ja haastavan asian ollessa kyseessä kuin opinto- ja ammattipainotteinen erityisalojen kielenopetus, on opetuksen tavoitteiden huolellinen määrittäminen keskeinen tehtävä. Opettajan on löydettävä vastaus esim. seuraaviin kysymyksiin: "Kuinka opetan oppilaani suoriutumaan jokapäiväisistä keskustelutilanteista englannin kielellä?", "Kuinka on paras opettaa opiskelijat lukemaan saksankielistä lääketieteen kurssikirjaa?" tai "Mitkä ovat parhaat keinot opettaa opiskelija selviytymään kansainvälisessä konferenssissa?"

Kielikeskusopetuksen seurantatutkimuksen antamien tietojen mukaan opettajat ovat varsin tyytymättömiä kurssien tavoitteiden määrittämiseen. Tyytyväisimpiä ovat äidinkielen opettajat, tyytymättömiä vieraiden kielten syntyperäiset opettajat. Yleisesti voidaan sanoa, että kaikki opettajat, erityisesti sivutoimiset tuntiopettajat, eivät katso saavansa riittävästi tietoa opettamiensa kurssien tavoitteista ja sisällöistä.

Tavoitteiden määrittäminen ei ole mikään yksinkertainen tehtävä. Siihen kytkeytyy monia toisiinsa vaikuttavia tekijöitä. Tietoa tarvitaan siitä, minkälaisiin tehtäviin opiskelijat sijoittuvat valmistuttuaan ja missä tilanteissa he tulevat tarvitsemaan vieraan kielen taitoa. On selvitettävä, miten esim. peruskoulun luokanopettajan tarvitsema ruotsin kielen taito eroaa lakimiehen tarvitsemasta. Opettajat kokevat myös tietävänsä liian vähän opiskelijoiden opiskelualasta. Tarkempia määrityksiä kaivataan eri kielitaitokomponenttien keskinäisistä suhteista integroidussa opetuksessa. Erittäin tärkeä asia on myös opiskelijoiden motivaation herättäminen ja sen säilyttäminen. Motivaation tulisi säilyä vielä niinkin kauan että opiskelija valmistuttuaan haluaa käyttää oppimaansa kieltä ja kehittää kielitaitoaan ammattinsa vaatimusten mukaisesti.

Vastaava toimittaja / Managing Editor: Liisa Korpimies
Toimituskunta / Editorial Staff: Maarit Hakkarainen
Sinikka Koponen
Eva May
Sirkka Laihiala-Kankainen
Sinikka Lampinen
Tuija Nikko
Eila Pakkanen
Liisa Ruuska
Timo Sikanen
Helena Valtanen

Puh. / Tel. 941-292880 Korpimies
292881 Lampinen, Pakkanen
292882 Hakkarainen, Laihiala-Kankainen
292883 Nikko
292884 May, Valtanen
292885 Ruuska, Sikanen
292886 Koponen

Korkeakoulujen kielikeskuksessa pyritään kuluvana ja seuraavana vuonna keskittymään tavoitteiden kartoittamiseen ja määrittämiseen. Tällä hetkellä ovat selvityksen alaisina opiskelijoiden motivaatiokysymykset vieraiden kielten alkeis- ja jatko-opetuksessa, eri kielikurssien tavoitteita on kerätty kielikeskuksista, kielikurssien opiskeluun sijoittumisen ajankohdat on kartoitettu. Tarkoituksenamme on laatia mahdollisimman yleisesti käyttökelpoinen runkotavoitteisto, jossa tavoitteet on operationaalistettu mahdollisimman pitkälle ja pyritty saamaan ne kielistä riippumattomiksi. Runkotavoitteisto toimisi mallina, johon opettajat tarvittaessa voivat verrata oman opetuksensa tavoitteita ja josta he voivat saada ohjeita pulmakohhtiinsa.

Tämän runkotavoitteiston laatimisen yhteydessä otamme jälleen kerran yhteyksiä eri kielikeskuksiin ja pyrimme yhteistyön avulla vastaamaan yhteen erityisalojen kielenopetuksen monista haasteista.

RAPORTEJA — REPORTS

Liisa Kurki-Suonio
Tampereen yliopiston kielikeskus

Maija Metsämäki
Kuopion korkeakoulun kielikeskus

ESP NEWCASTLE (29.3.-10.4.1981)

British Councilin kurssi English for Specific Purposes 29.3.-10.4.-81 Newcastle'n yliopistossa Englannissa oli erikoiskurssi, jonka tarkoitus oli kehittää erityisalojen kurssisuunnittelua ja oppimateriaalin valmistusta. Osanottajat, joita oli 22 yhdeksästätoista eri maasta (kaukaisimmat Singaporesta, Nigeriasta ja Etelä-Amerikasta) olivatkin laitosten tai kieliohjelmien johtajia, tosin samalla myös englannin opettajia.

Kurssin opettajina olivat tutkimusta ja käytännön opetustyötä tekevät Janet Price (kurssin johtaja), Alan Barr ja Gerald Greenall Newcastle'n yliopiston kielikeskuksesta sekä Diana Cavanaugh Abraham Moss Centrestä Manchesterista. Vierailevana luennoitsijana kuulumme John Swalesia Birminghamista.

Ohjelma oli täysin käytännön lähtökohdista suunniteltu ja se vietiin hyvin suunnitellun ryhmätyön keinoin loistavasti läpi. Luentoja käytettiin pohjustamaan ja antamaan taustaa ja esimerkitapauksia ryhmätöille. Kaikelta paistoi vankka kokemus, tiedettiin mitä oltiin tekemässä, vaikka kurssi pidettiinkin tällaisena ensimmäistä kertaa. Kesällä 1979 oli tosin ollut samantapainen kurssi, mutta nyt edellytettiin osanottajilta enemmän taustaa mm. kommunikatiivisen kielenopetuksen tuntemusta ja ESP:n kehityksen seuraamista sekä opetuskokemusta.

Katsaus kurssisuunnitteluun ja oppikirjojen kirjoittamiseen aloitti ohjelman. Tutut kielioppiperustaiset kurssit ja oppikirjat tai strukturalismin audio-lingvaaliset menetelmät tai kielitaidon neljän osakomponentin tiukasti erillään pitäminen hylättiin. Lisäksi analysoitiin kaupallisesti saatavilla olevaa materiaalia ja osanottajien mukanaan tuomia omatekoisia aineistoja.

Seuraavaksi tehtiin "harjoitustyö": suunniteltiin kurssi eläville "koekaniineille", joiksi oli suostuteltu Newcastle'n yliopiston ulkomaalaisopiskelijoita. Liisa Kurki-Suonion ryhmän koekaniinina oli jugoslavalainen kemian tohtori, joka teki kivihiilikemian tutkimusta Newcastle'n yliopiston

tutkimuslaboratoriossa. Perinpohjaisen haastattelun pohjalta (tarveanalyysin teko voi olla vaikeata myös sen vuoksi, ettei haastattelija osaa kysyä oikein!) todettiin hänen tarvitsevan eniten suullista kielitaitoa laboratorio-tilanteissa ja kaupungilla. Opetettavia "funktioita" olivat mm. neuvojen ja suostumuksen pyytäminen, työn suunnittelu (stating intentions) sekä kirjallisena myös viestien välittäminen. Lisäksi yhteenvedojen teko ja raportointi tarvitsivat vahvistusta, kysymyslauseet ja konditionaali ja jotkut äänneet kaipaivat korjausta. Sen jälkeen päätettiin kurssin tärkeimmät sisällöt ja pohdittiin keinoja niiden opettamiseksi.

Maija Metsämäen ryhmällä oli "koekaniinina" kiinalainen naisinsinööri Xen Phen, joka oli opiskelemassa kivihiilikemiaa. Mielenkiintoisen haastattelun perusteella tehtiin tarveanalyysi ja havaittiin hänen tarvitsevan englantia sekä kirjallisena että suullisena kansainvälistä yhteistyötä varten, jotta hän pystyisi selviytymään ulkomailla sekä kotimaassa kansainvälisissä seminaareissa ja konferensseissa sekä kirjallisesti että etenkin suullisesti. Omassa työssään hän ei tulisi tarvitsemaan englannin kieltä. Pääpaino Xen Phenille suunnitellussa kurssissa oli kommunikatiivisen kielen sekä reseptiivisissä että produktiivisissä sisällöissä. Erikoista huomiota päätettiin kiinnittää tietoisesti englannin intonaation opettamiseen, joka kiinalaiselle puhujalle näytti tuottavan erityisiä vaikeuksia.

Nämä harjoitustyöt reposteltiin sekä ryhmässä että yhteisesti koko kurssin kokouksessa opettajien avulla.

Valmistavan harjoittelun jälkeen oli vasta vuorossa se todellinen PROJEKTI, joka painetussa ohjelmassa valtasi eniten tilaa ja herätti suurinta uteliaisuutta. Pienryhmät saivat itse etsiä aiheensa todellisten tarpeiden perusteella, jotta jokaisella olisi käyttökelpoista materiaalia mukaan vietäväksi. Maija Metsämäen ryhmä teki lääketieteen englannin ohjelman, josta myöhemmin enemmän. Laaja luetun ja kuullun ymmärtämistä sisältävä ohjelma nimeltä The Computer Affair osoitti miten samanlaisia ongelmia on Meksikon ja Argentiinan yliopistoissa kuin Suomessakin tekstin ymmärtämisen opetuksessa. Alkeista lähtevä Survival English esittelee hauskaasti videonauhalla (tallessa Tampereella) tilanteita, joihin lentoteitse maahan tuleva joutuu. Mikäli opetatte öljyinsinöörejä, saattaisi offshore-porausta käsittelevä Floating Constructions kiinnostaa. Insinööriopiskelijoille oli pari muutakin työtä.

Liisa Kurki-Suonion ryhmän projekti tuotti ohjelman nimeltä English for (Academic) Small Group Interaction, joka on kurssi nuorille tutkijoille, jatko-opiskelijoille tms. Heidän oletetaan sujuvasti lukevan oman alansa

tekstiä ja pystyvän pitämään konferenssiesitelmänsä itse, mutta vaikeuksia esiintyy workshop- ja seminaarityöskentelyssä, ja yleensä suullisessa kommunikaatiossa. Sisällöt löydettiin omaa työryhmää havainnoiden ja brittejä haastatellen.

Teoreettiseksi kehikseksi otettiin diskurssianalyysi ja sosiaalipsykologinen ryhmäanalyysi ja määriteltiin tarpeelliset diskurssiyksiköt (units), niissä tapahtuvat siirrot (moves) ja siirtojen sisältämät kommunikatiiviset aktit (acts). Tästä on esimerkkinä järjestäytyminen (getting organised) ensimmäisen ison kokonaisuuden ryhmän toiminnassa. Katsoimme sen tervehdyksen jälkeen sisältävän seuraavat siirrot: (1) ongelman esittäminen (presenting the problem), (2) aikaisempiin tietoihin kytkeminen (relating to previous information), jossa voidaan esim. palauttaa mieliin edellinen kokous, luento tms., (3) tavoitteiden asettelu (setting up the objectives), jossa voidaan käydä läpi mitä ryhmän pitäisi tässä kokouksessa käsitellä tai päättää ja viimeisenä siirtona puheenjohtaja esim. (4) siirtää puheenvuoron muille ja kehoittaa osallistumaan keskusteluun (inviting participation) tai antaa työtehtäviä ryhmälle. Tyypillisiä kommunikatiivisia akteja näissä vaiheissa ovat seuraavat:

1. toteaminen (stating), kuvailu (describing)
2. mieliin palauttaminen, muistuttaminen (reminding), vertailu (comparing, contrasting)
3. luetteleminen (enumerating), ehdottaminen (suggesting)
4. kehottaminen, pyyntö (requesting)

Kielellisiä ilmauksia näihin akteihin:

1. We're going to consider ... (discuss), Our problem today is ...
2. As you all know/remember ... up till now we have been ...
3. What we need to do now is to decide ... What we are faced with is ...
Our main concern today is ... Let's say that ...
4. What do you think/what would you say? Would you like to start/go on ...
I think X has ... X knows more about this than anyone else ...

Kun sitten varsinainen kurssin ohjelma tuntisuunnitelmiseen laadittiin, periaatteena pidettiin kaikkien siirtojen esiintymistä kaiken aikaa, mutta kukin kahden tunnin opetusjakso keskittyisi aina tiettyihin valittuihin siirtoihin ja akteihin. Kielioppi-, paino- ja intonaatioharjoituksia olisi joka kerta. Tunti aloitettaisiin esim. studiossa lyhyellä kuvanauhan otteella, jossa valittu "siirto" esiteltäisiin. Sen jälkeen sitä harjoiteltaisiin kielistudiossa intonaatio-, lausepaino- ja rytmiharjoituksin. Tämän jälkeen ryhmässä käytettäisiin opetettavaa kielialainesta roolileikinä luonnollisissa

tilanteissa. Mikäli olisi mahdollista kuvanauhoittaa tämä osuus, oman tuotoksen arviointi olisi helpompaa. Vaihtoehtoisista keskustelumalleista voisi keskustella samalla. Tämän jälkeen voisi olla kirjallinen harjoittelu, esim. keskustelupöytäkirjan laatiminen tai yhteenveto muistiinpanojen pohjalta.

Maija Metsämäen ryhmässä projektin aiheena oli lääketieteellisen englannin kurssin suunnittelu nepalilaisille lääketieteen ja sairaanhoitoalan opiskelijoille. Kohderyhmä koostui 16-vuotiaista nepalilaisista opiskelijoista, joilla on takanaan jo 10 vuoden englannin opiskelu, mutta joiden taso on kuitenkin alemmaa keskitasoa. Heidän taidostaan 90 % on reseptiivistä ja vain 10 % produktiivista ja puhutun kielen osuus on 30 % kun taas kirjoitetun kielen osuus on 70 %. Tämän johdosta pääpaino haluttiin panna luetun ymmärtämisen harjoittamiselle ja sisällyttää vain vähäisessä määrin puhutun ymmärtämisen harjoittelua mukaan. Kurssiin valitut tekstit käsittelivät erityissanastoa (sairaanhoitoala ja sairaudet, terveydenhoito, ruokavalio jne). Puhutun kielen opettamisen elävöittämiseksi tehtiin videoluento sydänsairauksista. Kurssin tarkoituksena on antaa opiskelijoille valmiuksia selviytyä myöhemmissä opinnoissaan englanninkielisistä teksteistä sekä lisätä heidän kykyään ymmärtää vieraita englanninkielisiä luennoitsijoita. - Kieliopin rakenteiden harjoittamiseen ei katsottu olevan aiheutta. Varsinaisen lääketieteellisen erityissanaston ohessa haluttiin sisällyttää mukaan kommunikatiivisen kielen harjoittelua. Reseptiivisiä "akteja" olivat mm. selostaminen, mielipiteiden, syiden, perustelujen ja vertailujen esittäminen, arviointi, yhteenvetojen esittäminen, raportointi. Produktiivisia "akteja" olivat mm. kysymysten esittäminen ja vastausten antaminen, neuvojen ja tietojen pyytäminen ja näihin vastaaminen, väitteitten ja ehdotusten sekä esimerkkien esittäminen jne. Kurssimateriaali sekä videoluento ovat saatavissa Kuopion korkeakoulun kielikeskuksesta.

Projektit arvioitiin loppuistunnoissa koko kurssin läsnä ollessa ja materiaali jaettiin kaikille.

Lopuksi Newcastlen opettajat esittelivät omaa tutkimustoimintaansa ja keskusteltiin ESP:n tulevaisuudesta. Saimme myös tilaisuuden tutustua yliopiston kielikeskukseen, mikä oli erittäin mielenkiintoinen elämys. Kielikeskuksen johtaja, piakkoin eläkkeelle siirtyvä Mr. Anderson esitteli auliisesti kielikeskuksen tiloja ja palveluja. Kielikeskus on palvelulaitos, jonka tehtävänä on järjestää yleis- ja erikoiskursseja (erikoisesti aikuisopiskelijoille) sekä tarjota erilaisia palveluja, kuten esim. käännöspalveluja. Tavoitteena on saada opiskelijat ohjatuksi itseopiskeluun ja opettaa kielestä eikä kieltä (to teach about language not the language).

Kielikeskuksessa on kaksi avokelastudiota, valtava määrä nauhamateriaalia 30:llä eri kielellä, pääasiassa saksaksi. Kielikeskuksen käyttäjien joukossa on kansallisuuksia eri puolilta maailmaa, tällä hetkellä erikoisesti saudi-arabeja ja norjalaisia. Opiskelijoiden kielitaidosta Mr. Adams mainitsi, että vankin kieliopin tuntemus on suomalaisilla, norjalaisilla, ruotsalaisilla, bulgarialaisilla, romanialaisilla ja jugoslavalaisilla opiskelijoilla.

Suosittu aikuisopetusmuoto on lounasaikaan järjestetty TV-kurssi (erikoisesti saksan, italian ja espanjan kielellä). Tällöin opiskelijat pysyvät kuuntelemaan ja katsomaan pohjatunnin ilman opettajaa ja tarvitaan ainoastaan osa-aikainen opettaja jatkotuntia pitämään. Opiskelijat ohjataan tässäkin tapauksessa niin paljon kuin mahdollista itsenäiseen työskentelyyn.

Lisäksi Liisa Kurki-Suonio kävi Readingin yliopiston Language Resource Centressä (jossa oli juuri menossa kurssi videon käytön pedagogisista näkökohdista aikuisten kielenopetuksessa erityisryhmille), Lontoossa Royal Society of Arts'in testaukseen ja ARELS testeihin tutustumassa ja vieraili British Councilin pääkallonpaikalla, saaden mielenkiintoista ennakkotietoa Functional Sequences nimisestä kuvanauhasarjasta, joka havainnollistaa kommunikatiivista kielenopetusta. Lieneekö sarja jo saatavissa?

Kiitokset British Councilille!

Jari Papunen
Sprachzentrum der Universität Oulu

FACHSPRACHEN - CHARAKTERISTIK UND SPEZIFIK

Einleitung

Im vorliegenden Beitrag wird versucht, spezifische Eigenschaften der Fachsprachen und der fachsprachlichen Lexik zu erörtern. Es wird versucht, Gesetzmässiges von Zufälligem im Bereich der deutschen technisch-wissenschaftlichen Fachsprache und der Fachsprachen im allgemeinen zu unterscheiden. Weiter soll der Beitrag dazu dienen, den Sprachlehrern in den Sprachenzentren Finnlands Anregungen zu Überlegungen, Beiträgen und Untersuchungen geben.

1. Spezifische Eigenschaften der Fachsprachen

Fachsprachen sind keine selbständige Sprachen sondern Teil- oder subsysteme von Sprachen, denn sie haben sich auf dem Boden "natürlicher" Sprachen entwickelt. Kommunikationswissenschaftlich gesehen könnten wir sie als Soziolekte ansehen.¹

Eine Gegenüberstellung von Allgemeinsprache und Fachsprache ist nicht zweckmässig, weil "die Fachsprachen nicht von der Gemeinsprache losgelöst existieren"², d.h., weil sich die Fachsprache in nichtfachlicher Kommunikation mit der Allgemeinsprache überschneidet. Manchmal können auch Sachverständige Schwierigkeiten haben, die fach- und gemeinsprachlichen Bedeutungen auseinanderzuhalten.

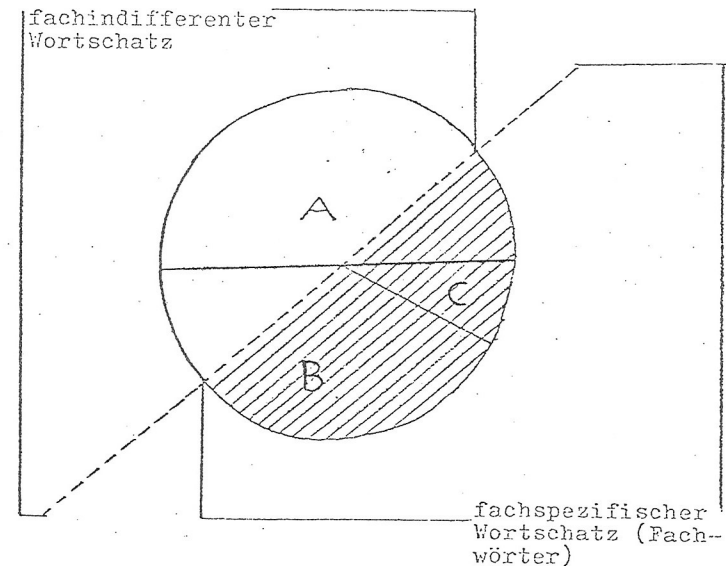
Innerhalb verschiedener Fachgebiete können wir noch sog. Funktionalstile unterscheiden, die den jeweiligen Kommunikationsbedingungen entsprechen, z.B. Unterschiede zwischen einer Betriebsanweisung und einem Schichtbuch.

Zu der Charakteristik der Fachsprache der Technik und Wissenschaft gehören die folgenden, spezifischen Eigenschaften: sprachliche Orientierung auf Objektive Fakten, Unterdrückung persönlicher Emotionen, Anwendung terminologischer Besonderheiten, Abzielung auf möglichst eindeutige Definitionen.³

2. Charakteristik und spezifische Eigenschaften der fachsprachlichen Lexik

Die fachsprachliche Lexik ist nicht getrennt von der Allgemeinsprache zu sehen, sie ist ein Teil von ihr.⁴

Das folgende an Seibicke⁵ adaptierte Schema veranschaulicht die Verhältnisse zwischen Allgemeinwortschatz (A), fachbezogenem Wortschatz (B) und facheigenem Wortschatz (C).

Erläuterungen zum Schema:

- A. Die Menge der lexikalischen Elemente, die auch ausserhalb fachlicher Kommunikation in ähnlicher Verteilung vorkommen.
- B. Die Menge der lexikalischen Elemente, die in den Fachtexten beträchtlich häufiger vorkommen.
- C. Die Menge der lexikalischen Elemente, die ausschliesslich in fachlichen Zusammenhängen vorkommen.

Anm. Bei dieser Einteilung ist nur die Ausdrucksseite berücksichtigt worden.

Eine eigene Gruppe unter den Fachwörtern bilden die Termini, Terminologien und Nomenklaturen.

Ein Terminus ist eine spezifische lexikalische Einheit, die einen definierten Begriff im System eines Fachgebietes bezeichnet, sowie auch ein Fachausdruck, insofern er in einem Sachgebiet eindeutig bestimmbare, konkrete Dinge bezeichnet.⁶

Das Kernstück technisch-wissenschaftlicher Fachsprache sind die Nomenklaturen und die Fachterminologien. Die rasche Entwicklung von Naturwissenschaften und Technik im 20. Jh. stellt den Menschen vor bestimmte sprachliche Aufgaben: die schnellen Fortschritte auf allen Gebieten von Wissenschaft und Technik bringen eine so grosse Anzahl neuer Geräte, Apparate, Maschinen, Verfahrensweisen usw., dass der Bedarf an neuen Wörtern in einem grossen Masse steigt. Wir müssen die neuen Dinge und Gegenstände benennen.

Dabei stellt man für die Termini folgende Grundforderung: "Systemhaftigkeit, Unabhängigkeit von Kontext, relative Eindeutigkeit (d.h. Eindeutigkeit innerhalb einer bestimmten Disziplin und deren benachbarten Gebieten), Korrelation zwischen der Gesamtbedeutung eines Terminus und den Bedeutungen der ihn bildenden Komponenten, Genauigkeit und Kürze."⁷

Für die sprachliche Kontrolle und Standardisierung der neuen Begriffe und Benennungen arbeiten überall in der Welt nationale und internationale Normenausschüsse.

Der Normenausschuss Terminologie (NAT) im DIN, Deutsches Institut für Normung e.V. hat z.B. folgende Normen⁸ und Norm-Entwürfe⁸ ausgearbeitet, die terminologische und lexikographische Themen behandeln:

DIN 2330 Begriffe und Benennungen; Allgemeine Grundsätze

DIN 2331 Begriffssysteme und ihre Darstellung

DIN 2333 Fachwörterbücher; Stufen der Ausarbeitung

Aber bei weitem nicht alle "Normungen" haben sich in Praxis durchgesetzt, was z.B. dem technischen Übersetzer oft Schwierigkeiten bereitet, denn Ingenieure, Techniker und das Betriebspersonal gebrauchen in fachsprachlicher Diskussion und in ihren Publikationen nicht selten verkürzte und/oder modifizierte und manchmal sogar völlig andere Termini als die in Normen vorgeschlagenen.

Zu der Charakteristik der fachsprachlichen Lexik gehören die folgenden von Seibicke⁹ formulierten Annahmen:

1. Fachsprachen sind durch einen ausserordentlich hohen Anteil von Substantiven gekennzeichnet.

2. Unter den Substantiven sind Komposita besonders reichlich vertreten.
3. Fachsprachen erhalten eine Menge Abkürzungen, Kurzwörter, Symbole und besondere Zeichen.
4. Fachsprachen sind in der Produktion von Neubildungen aktiv.
5. Die Lexik ist zum Teil raschen Veränderungen unterworfen.

Zusammenfassung

Eine Fachsprache ist keine selbstständige Sprache, sondern nur ein Teil von der "natürlichen" Sprache. Charakteristik für sie ist die Tendenz zur Objektivität und Eindeutigkeit. Das Kernstück der durch hohen Anteil von Substantiven gekennzeichneten fachsprachlichen Lexik sind die Fachterminologien. Die Fachterminologien bestehen aus Fachwörtern, die eindeutig und genau sein sollen.

Benutzte Literatur

- 1 Seibicke, W., Zur Lexik der Fachsprache. In: Rall, Schepping & Schleyer (Hrsg.), Didaktik der Fachsprache, Bonn: DAAD 1976, S. 69 (= Seibicke).
- 2 Reinhardt, W., Eigentümlichkeiten der Fachsprachen und ihre Berücksichtigung im Deutschunterricht für Ausländer. In: Deutsch als Fremdsprache 1/1964, S. 11.
- 3 Spitzbardt, H., Die Vielsichtigkeit des Problems wissenschaftlicher und technischer Übersetzung. In: Spitzbardt, H. (Hrsg.), Spezialprobleme der wissenschaftlicher und technischer Übersetzung. Halle 1972, S. 26.
- 4 Seibicke, S. 75.
- 5 Seibicke, S. 71.
- 6 Filipec, J., Zur Spezifik des spezielsprachlichen Wortschatzes gegenüber dem allgemeinen Wortschatz. In: Deutsch als Fremdsprache 6/1969, S. 408.
- 7 Hornung, W., Die Leistungen der sowjetischen Linguistik im Bereich der Terminologien. In: Fremdsprachen 4/1968, S. 288.
- 8 Nach: Bausch, K.-H., Schewe, W.H.U. & Spiegel, H.-R., Fachsprachen. Terminologie, Struktur, Normung. Berlin/Köln 1976, S. 152-162.
- 9 Seibicke, S. 71-72.

Maarit Hakkarainen
Korkeakoulujen kielikeskus

A.A. LEONTJEVIN NÄKEMYKSIÄ KIELENOPETUKSESTA

A.A. Leontjevia voidaan pitää tämän hetken merkittävimpana neuvostoliittolaisena psykologina. Hänen kiinnostuksensa kohteet ulottuvat kasvatustieteeseen, psykologiaan ja kielitieteeseen, kielenopetuksen metodiikan osalta hän on myös yksi keskeisiä auktoriteetteja.

Opiskellessani moskovalaisessa Puškin-instituutissa, samassa laitoksessa, jossa Aleksej Aleksejevits työskentelee, minulle tarjoutui tilaisuus pyytää häneltä haastattelua Kielikeskusuutisia varten. Kysymyksenasettelussani heijastuvat lähinnä senhetkiset mietteet intensiivimenetelmien erilaisista malleista, ei-tahdonalaisen muistin hyväksikäytöstä opetuksessa ja kollektiivisista työmuodoista, ts. ne asiat, joihin olin saanut kirjallisuuden ja oma-kohtaisen kokemukseni kautta perehtyä Moskovan aikanaani.

Kommentoin aluksi lyhyesti neuvostoliittolaista näkemystä intensiivimenetelmistä johdantona Leontjevin haastattelulle:

Käsite intensiivinen opetusmenetelmä viittaa ennen kaikkea bulgarialaiseen Georg Lozanoviin ja hänen kehittämänsä suggestopediseen menetelmään. Vaikka "puhtaita" Lozanov-tulkintoja ja niiden pohjalta rakennettuja vieraiden kielten kursseja yhä järjestetään ja kehitellään Neuvostoliitossa, on aika - ja ennen kaikkea tutkimus - ajanut Lozanovin ohi. Nykyisin suggestopedia katsotaan yhdeksi monista intensiivimenetelmistä. Lozanovin ansiot tunnustetaan vilpittömästi ja häntä pidetään suggestopedian "varsinaisen idean" kehittäjänä. Toisaalta vilpittömästi ollaan valmiita sanomaan, että Lozanovin rajoituksena on hänen psykoterapeuttinen ja lääketieteellinen koulutuksensa ja asennoitumisensa, joka on hidastanut menetelmän psykologis-pedagogisen puolen edelleen kehittämistä.

Intensiiviopetusta harrastaa Neuvostoliitossa noin 25 erilaista laitosta ja ryhmää. Viiden tuhannen opiskelijan arvioidaan käyneen tähän mennessä läpi jonkun intensiivimuotoisen vieraan kielen kurssin. Erotukseksi muista intensiiviopetusta antavista laitoksista Moskovan yliopistossa toimii oppimisprosessin aktivointia tutkiva laboratorio, jolla on loistavat mahdollisuudet sekä käytännön opetustyön järjestämiseen että intensiiviopetuksen tutkimukseen ja teoreettisen perustan kehittämiseen.

Intensiivimenetelmän määrittelystä ollaan Neuvostoliitossa monta mieltä. Moskovan laboratorion edustajat, mm. dosentti Galina Kitaigorodskaja, esittävät huomattavasti muista poikkeavan määritelmän, jossa päähuomiota ei enää kiinnitetä opetuksen ulkoisiin puitteisiin ja järjestelyihin, vaan opetuksen sisältöön sekä oppimisprosessin didaktisiin ja psykologis-pedagogisiin periaatteisiin. Vaikka intensiivikursseille on tyypillistä lyhyt kesto, laaja oppimäärä, erityistavoitteet, rajoitettu kohderyhmä jne. eivät ne sinänsä vielä luonnehdi intensiivisen opetusprosessin koko kuvaa.

Eräs keskeisimpiä intensiivimenetelmien piirteitä on kollektiivinen työmuoto. Aktivointi kohdistuu koko ryhmään, kollektiiviin. Yksittäinen opiskelija aktivoidaan käyttämään potentiaallinsa kollektiivin avulla ja sen kautta. Käsite kollektiivi on sinänsä jo tyypillinen neuvostoliittolaiselle ajattelulle. Yhtä hyvin voisimme tässä tapauksessa puhua yhteisopiskelusta, jossa vuorovaikutuksen ohjaukseen on kiinnitetty erityistä huomiota. Se ei tapahdu yksinomaan suunnassa opettaja-oppilas, vaan ennen kaikkea suunnassa oppilas-oppilas.

Kuvatessaan opetusmenetelmää G. Kitaigorodskaja toteaa, että tavanomaisessa opetuksessa kukin opiskelija muistaa annetusta oppiaineksesta sen, mikä hänestä oli kiinnostavinta. Ellemme ohjaa oppilaita luovuttamaan hankkimaansa tietoa toisilleen, on lopputulos huomattavasti niukempi kuin käytettäessä kollektiivisiä työmuotoja. Kollektiivissa ei ole kilpailua, jokaisen edistyminen merkitsee koko ryhmän edistymistä, oppilaat tukevat toisiaan. Opettajan rooli alkaa johtajan ja auktoriteetin roolista, mutta muuttuu ensimmäisten kuuden opintokerran aikana vähitellen kollektiivin jäsenen rooliksi. Opettaja ei estä persoonallisuudellaan kutakin opiskelijaa käyttämästä hyväksi kaikkia voimavarojaan.

Intensiiviopetuksessa on opittavaksi tarkoitettu aines määrältään huomattavasti tavanomaista laajempi. Sen omaksuminen on mahdollista tukeutumalla ei-tahdonalaiseen muistiin, spontaaniin muistiin. Ei-tahdonalaista muistia¹ on Neuvostoliitossa tutkittu opetuksen näkökulmasta 20-luvulta lähtien (Zinzenko, P.I., Beljajev, B.V., Rubinstein, S.L, Smirnov, A.A., Repkina, G.V. ja monet muut) ja havaittu sen poikkeuksellisen suuri tehokkuus tahdonalaiseen mieleenpainamiseen verrattuna. Ei-tahdonalaisella

¹ "Непроизвольная память" Muistin lajien jaottelu on suomalaisessa psykologisessa kirjallisuudessa toinen kuin neuvostoliittolaisessa, ilmeisesti voidaan puhua myös spontaanista muistista.

muistilla ei tarkoiteta alitajuista, sattumanvaraista muistia, vaan se liittyy mielekkääseen älylliseen tai käytännön toimintaan, jossa huomio keskitetään itse toimintaan ja sen tavoitteisiin, ei mieleenpainamiseen. Ei-tahdonalaisen muistin hyväksikäyttö heijastuu kautta linjan koko opetusprosessissa. Formaaleja tehtäviä ei esitetä lainkaan ("Muuttakaa seuraavat lauseet passiiviin", "Taivuttakaa eri aikamuodoissa...") vaan opetus perustuu motivoitunut, mielekkääseen toimintaan, reaalisia kommunikaatiotilanteita muistuttavaan vuorovaikutuksen organisoimiseen. Opettaja on tietoinen formaalista tavoitteesta (esim. on saatava opiskelija käyttämään imperfektiä) mutta opiskelijan tietoisuudessa on päällimmäisenä tietty tehtävä, jonka hän on motivoitunut suorittamaan (Minun täytyy saada poliisina tietää mitä ko. henkilö - eli toinen opiskelija - on tehnyt eilen kello kahden ja viiden välisenä aikana).

Tämä sinänsä jo yleisesti käytetty menetelmä ei tee vielä opetuksesta intensiivistä, sillä menetelmään liittyy lukemattomia toisiinsa yhteensovitetuja taktiikkoja. Mm. ei-tahdonalaisen muistin hyväksikäyttö ei merkitse sitä, ettei oppilas missään vaiheessa tiedosta kieltä järjestelmänä ja loogisena systeeminä. Päinvastoin. Kysymys on vain siitä, missä vaiheessa tämä tiedostaminen katsotaan ajankohtaiseksi.

Samalla voimme todeta, että tämä on eräs keskeisistä neuvostometodiikkaa tällä hetkellä kahtia jakavista tendensseistä. Toisaalta on olemassa vanha linja, joka perustuu mm. B.V. Beljajevin teorioille, toisaalta taas uudempi suuntaus, jota intensiivimenetelmien kannattajat tukevat ja jonka teoreettisesti on muotoillut E.I. Passov. Perinteisen linjan tukijat katsovat, että kielenopiskelu alkaa aina tietyn säännön selittämisestä, sen tiedostamisesta ja vasta toisessa vaiheessa seuraa harjoittelu, pyrkiminen automaattiseen valmiuteen soveltaa tätä sääntöä käytännön puhetilanteessa.

Uudempi tutkimus sen sijaan tukee näkemystä, jonka mukaan tiedostaminen on tarpeen vasta kun taito on saavutettu, automatisoituminen on tapahtunut tietyille tasolle asti. Tätä nimitetään moskovalaisessa mallissa kommunikatiiviseksi ytimeksi. Sitä seuraa analyysivaihe, jossa oppilas tulee tietoiseksi hallitsemastaan taidosta ja hänet johdatetaan systematisoimaan se järjestelmäksi, johon hän voi tukeutua ja jonka avulla hän voi korjata omaa puhettaan. Kolmatta vaihetta kutsutaan synteesiksi. Siinä kehittyä kielen luova käyttö ja tilanteen mukainen soveltaminen.

Intensiiviopetukseen liittyy yleensä hyvä emotionaalinen ilmapiiri, ajattelun ja älyllisen toiminnan aktivointi, ongelmakeskeinen opettaminen, ja paljon muuta - menetelmän kuvaus edellyttää kirjan kirjoittamista. Edellisessä olen puuttanut vain muutamia keskeisiin piirteisiin, jotka erottavat

neuvostoliittolaisen menetelmän sen lozanovilaisesta perustasta. Tästä aiheesta esitin kysymyksen myös A.A. Leontjevälle. Mutta kaikkein ensimmäiseksi minua kiinnosti tietää, miten tunnettu tiedemies suhtautuu eräisiin pessimistisiin näkemyksiin kielenopetuksen metodiikan kehityksestä. Ja tästä teemasta virisi seuraava keskustelu:

- Kielenopetuksen metodiikan kehityksestä voi joskus kuulla arvioita, joiden mukaan metodiikassa ei tapahdu todellista edistystä. Yhä uudelleen palataan vanhoihin menetelmiin, jotka oli jo kerran hylätty ja kierretään loputonta noidankehää. Suhtaudutteko itse yhtä pessimistisesti metodiikan kehitykseen?

- Minusta tällainen ajattelu on erittäin kevytmielistä. Jos me palaamme johonkin ns. vanhaan menetelmään, se merkitsee lähinnä sitä, että me pitäydymme sen muodossa, mutta käytämme sitä uudella tavalla. Löydetään uusia lähtökohtia ja menetelmän sisältö poikkeaa tällöin aikaisemmasta. Näin suhtaudutaan esimerkiksi käännökseen kielenopetusmenetelmänä. Metodii-kan kehitys ei ole sitä, että kehitetään aina uusia menetelmiä. On paneuduttava kielen omaksumisen syvimpiin kysymyksiin ja mekanismeihin, joiden välityksellä oppiaine omaksutaan. Metodiikan kehittäminen edellyttää ennen muuta perustavanlaatuisia psykologista ja sosiologista analyysiä.

- Voidaanko intensiivimenetelmiä pitää ns. suorien menetelmien uudele-leen tulemisena?

- Tavallaan. Mutta vain osaksi. Intensiivimenetelmissä käytetään hyväksi samoja keinoja, mutta kokonaan uudella tasolla. Yleensäkin kehityksessä on kysymys uudelle tasolle siirtymisestä, eikä mistään noidankehästä. Paremminkin voisimme puhua spiraalista ...

- Mitä pidätte tällä hetkellä kaikkein lupaavimpana tehdessinä vieraan kielen opetuksessa?

- Minua lähinnä on tällä hetkellä intensiiviopetus ja sen teoreettisen taustan kehittäminen. Intensiivimenetelmissä kytkeytyvät toisiinsa monenlaiset eri menetelmät, uudet ja vanhat tiivistyneessä muodossa, ja juuri sen vuoksi niiden tutkiminen ja kehittäminen on erittäin hedelmällistä. Näitä uusia menetelmiä esiintyy myös tavanomaisessa opetuksessa, mutta niihin on paljon vaikeampi päästä käsiksi, koska ne ovat ikäänkuin naamioituneita ja heikommin havaittavissa.

Keskeisintä intensiiviopetuksessa on kollektiivinen työmuoto, mitä pidän tämän hetken tärkeimpänä metodisena kysymyksenä. Se on ainutlaatuinen työmuoto, joka poikkeaa ratkaisevasti yksilöllisestä-, pari- tai ryhmätyösken-

telystä. Kollektiivinen työmuoto opetuksessa merkitsee opetuksen ja oppimisprosessin muuttumista käytännössä työtoiminnan analogiaksi.

Työ liittyy aina opiskeluun. Oppiminen ei ole mahdollista ilman työtä. Mutta oppiminen voi olla iloista niin kuin työkin. Siksi oppimisprosessi on suunniteltava siten, että se olisi iloa tuottavaa työtä. Juuri iloisuus ilmenee intensiiviopetuksessa kaikkein parhaiten.

Positiivisen emotionaalisen ilmapiirin luominen, luontevat vuorovaikutustilanteet, vuorovaikutuksen ja ryhmän sosiologis-psykologisten prosessien ohjaus on tärkeää mille tahansa opetukselle. Mutta intensiiviopetus on lupaavaa siksi, että se sisältää kaiken tämän yhteensovitetuna ja tiivistetyssä muodossa.

Globaalisesti asiaa tarkastellen intensiiviopetus ei ole sinänsä mikään itseisarvo, mutta se on erittäin tehokas tiettyihin kielellisiin valmiuksiin tähdättäessä.

- Miten on käynyt Galperinin asteittaisen opetuksen teorian, onko sitä pystytty soveltamaan kielenopetukseen käytännössä?

- Galperinin luoman järjestelmän psykologinen sisältö on ja pysyy erittäin merkittävänä. Se on poikkeuksellisen oikeaan osunut ja tärkeä. Sitä voidaan pitää yhtenä tämän päivän psykologian ja kasvatustieteen perusteorioista.

Tiettyihin kielenopetuksen tavoitteisiin Galperinin teoria soveltuu mainiosti: opetukseen joka pyrkii kehittämään tottumuksia ja taitoja. Mutta kommunikatiivisten valmiuksien luominen perustuu kokonaan eri mekanismeille.

Galperinin seuraajien mukaan teoria on täydellinen. Mutta me, jotka lähdemme kuitenkin enemmän käytännöstä, emme ole samaa mieltä. Galperinin teoriaa on vielä kehitettävä edelleen, on osoitettava miten taidot muutetaan toiminnaksi.

- Mikä mielestänne on kielenopetuksessa parempi, se että automatisoimme tiettyt valmiudet ennen systemaattisen tiedon jakamista vai se, että tietoisesti opiskeltu tieto pyritään muuttamaan automaattiseksi kommunikointivalmiuksiksi?

- Tämä ei ehkä ole periaatteellinen kysymys. Kuitenkin pitäisin parempana että omaksuminen organisoidaan ennen selitystä ts. ensin on toiminta ja sitten vasta tiedostaminen.

- Millä sitten on mielestänne ratkaiseva periaatteellinen merkitys?

- Se että ilman kieliaineuksen systematisointia me emme tule toimeen. Samalla haluan kuitenkin aina painottaa toiminnan merkitystä. Kielen omaksuminen ei ole mahdollista yksinomaan verbaalisella tasolla, selittämällä

ja kuvaamalla kieltä järjestelmänä. Kieltä on päästävä käyttämään vuorovaikutuksen välineenä. Puhdas suorien menetelmien käyttö ei silti ole onnistunut ratkaisu.

- Tähänkö perustuu Lozanovin menetelmän kritiikkiinne?

- Tähän. Me korostamme aina tietoisien opiskelun tärkeyttä. Tässä mielessä neuvostoliittolaiset suggestopediaan pohjautuvat intensiivikurssit eroavat Lozanovin menetelmästä.

- Erityisesti Beljajev on korostanut spontaanin muistin hyväksikäyttöä kielenopetuksessa. Kuinka tärkeänä sitä pidetään neuvostometodiikassa nykyisin?

- Psykologina voin sanoa, että spontaani muisti on huomattavasti tehokkaampi ja kestävämpi kuin tietoinen mieleenpainaminen. Spontaani muisti liittyy mielekkääseen älylliseen toimintaan, ja sen hyväksikäyttö on sekä rationaalialta että taloudellista. Tietoista mieleenpainamista tarvitsemme hyvin vähän kun opetus on oikealla tavalla organisoitu. Kun olemme ratkaisseet ongelmakeskeisen opetuksen, kehittävän opetuksen, kollektiivisten työmuotojen ja motivaation ongelmat tieteellisesti, tällaiset kysymykset eivät yksinkertaisesti nouse esiin.

- Onko mahdollista opettaa ajattelemaan vieraalla kielellä?

- Tähän on mahdotonta vastata lyhyesti. Mutta ensinnäkin ajattelu ei välttämättä ole kielellistä, toiseksi ajattelu on mukana puheprosessissa ja puheen ymmärtämisessä. Kolmanneksi siirtyminen kielestä toiseen ei välttämättä merkitse toisentyyppiseen ajatteluun siirtymistä. Siirrymme uuteen perustaan ja puhekoodiin, ei toiseen ajattelukoodiin.

- Voidaanko siis Beljajevin käsitykset vieraalla kielellä ajattelemisesta heittää kokonaan romukoppaan?

- Ei. Kuitenkin Beljajevin pääajatus siitä, miten meidän tulee opettaa vierasta kieltä, oli aivan oikeaan osunut. Joskus minä hieman teävöitin sitä ja sanon, että ideaalitulanteessa vieraan kielen tulee täyttää ne psykologiset funktiot, joita äidinkielellä on. Mitä enemmän vaadimme siltä näitä psykologisia ja kommunikatiivisia funktioita, sitä nopeammin ja paremmin vieras kieli omaksutaan. Juuri tämän vuoksi suositellaan esimerkiksi ammatillisten tehtävien ratkaisemista vieraalla kielellä, ei ainoastaan opeteta kieltä, vaan annetaan älyllisiä tehtäviä. Samalla spontaani muisti tukee kielen oppimista.

- Mikä on teidän käsityksenne vieraan kielen opetuksen tasosta nykyajan neuvostokouluissa?

- Tilanne on huono. Tai ainakin olemme vielä kaukana siitä, mitä haluaisimme nähdä. Eikä syy ole koulussa sinänsä. Jos tämä maa olisi Luxemburgin kokoinen, metodinen innovaatio voitaisiin viedä nopeasti käytännön tasolle. Mutta meillä on 40 miljoonaa koululaista. Tällä hetkellä meillä on kielenopetuksen suhteen erittäin jyrkkä ero teorian ja käytännön välillä. Eikä kysymys ole ainoastaan siitä, että vanhoja opettajia on vaikea uudelleen kouluttaa, vaan siitä, että opettajien koulutus on nykyiselläänkin vanhanaikaista. Tämä ei ole tietenkään yksinomaan meidän ongelmamme, se on yleinen ilmiö koko maailmassa.

- Minkä neuvostosukupolven olettaisitte saaneen kuitenkin parhaat valmiudet vieraan kielen puhumiseen?

- Suoraan sanoen ne, jotka ovat saaneet opiskella pienryhmissä "kotiohjoitettuna". Tällaisia on ollut tietysti vähän. Voi sanoa että kokonaisuudessaan hyväksi osoittautunutta menetelmää meillä ei ole ollut vielä käytössä. Vieraan kielen käytännön taidot ovat yleensä heikot joitakin poikkeuksia lukuunottamatta.

Toisaalta parempaa on selvästi tulossa. Koskaan aikaisemmin ei kiinnostus vieraan kielen opetukseen meillä ole ollut niin suurta kuin nykyisin. Myös opettajien asennoituminen on paljon muuttunut. Tähän on vaikuttanut se, että pedagogiikka on yleisestikin ottaen julkisuuden keskipisteenä.

- Mitkä tieteelliset kysymykset kiinnostavat teitä tällä hetkellä eniten?

- Metodiikan alueella kollektiiviset opiskelumuodot kiinnostavat eniten. Itse asiassa tämä on kasvatustieteen, ei metodiikan ongelma. Yritän tuoda siihen joitakin uusia näkökulmia, jotka ovat tulleet esiin intensiivimenetelmiä ja vuorovaikutuksen psykologiaa tutkittaessa. Toisena ongelmana olen tutkinut sanan verbaalisen ja esineellisen merkityksen suhdetta. Kun esimerkiksi katson pöytää, minulla ei ensin synny näkövaikutelmaa tasaisesta pinnasta ja pystysuorista pinnoista vaan näen esineen välittömästi pöytänä. Tämä on erittäin kiinnostavaa fysiologian, psykologian ja toiminnan kannalta tarkasteltuna. Opetus yleensä perustuu verbaaliseen havainnollisuuteen, vaikka - tämä on osoitettu kokeellisesti - me pitäydymme hyvin usein esineen hahmoon, esineelliseen kuvaan, ei ulkoiseen vaan sisäiseen havainnollisuuteen. Tällä on tietysti merkitystä kielenopetuksen kannalta tarkasteltuna.

Kolmas asia, mitä harrastan tällä hetkellä, on venäjän kielen ja muiden kielten didaktinen vastakkainasettelu, lingvistis-pedagoginen analyysi. Kontrastiivisten esitysten puutteellisuus johtuu mielestäni siitä, että kuvataan kaksi eri kieltä tukeutumalla toisen kielen meta-kieleen. Karkeasti sanoen etsimme gerundia mongolian kielestä. Ainoa ulospääsymahdollisuus on lähteä

tarkastelemaan asiaa sisällöstä muotoon päin. Tällä tavoin voidaan havaita yllättäviäkin yhtäläisyyksiä eri kielten välillä.

- Kiitos haastattelusta. Meitä kiinnostaa kovasti, milloin pääsette tulemaan Suomeen. Viime kevääksi suunniteltu Jyväskylän matkahan peruuntui, ikävä kyllä.

- Tulen erittäin mielelläni joskus toisen kerran. Nyt ei ole tosin tarkkoja suunnitelmia muusta kuin matkasta DDR:ään. Pidetään Jyväskylä mielessä.

Viimeisten tietojen mukaan A.A. Leontjev on kutsuttu luennoimaan ensi kesänä Jyväskylässä järjestettäviin kansainväliseen kontrastiivisen tutkimuksen konferenssiin (2.-6.6.82) sekä kuudenteen lingvistiikan kesäseminaariin (7.-10.6.82).

Puškin-instituutin asuntola, joka on tarkoitettu lähinnä ulkomaalaisille venäjän kielen opiskelijoille ja opettajille. Oikealla on valmistumassa oleva varsinainen instituutin päärakennus, johon tulevat tutkijoiden työhuoneet ja kaikki opetustilat. Puškin-instituutti on laitos, joka on erikoistunut venäjää vieraana kielenä opettavien jatkokoulutukseen sekä venäjän kielen opetuksen tutkimukseen. Haastateltavamme A.A. Leontjev työskentelee tässä laitoksessa.

AFinLA:n SYYSSYMPOSIUM 1981

Aihe: KIRJOITETTU KIELI

Aika: 13.-14.11.1981

Paikka: Turun yliopisto, luentosali 1 (päärakennus)

OHJELMA

Perjantai 13.11

- 13.00- Ilmoittautuminen
- 14.10 Symposiumin avaus
- 14.15 Liisa Huovinen-Nyberg Kielitoimisto Voiko helposti ymmärrettävän ja nopeasti luettavan tekstin kirjoittamista opettaa?
- 15.00 Marita Gustafsson Turun yliopisto Mikä tekee englanninkielisestä lakitekstistä monimutkaista?
- 15.45-16.15 Kahvitauko: opettajien kahvio
- 16.15 Anneli Vähäpassi Jyväskylän yliopisto Lukijaksi kasvaminen ja lukion uusi oppimääräsunnitelma
- 17.00 Viljo Kohonen Tampereen yliopisto Kommunikatiivisuudesta vieraiden kielten opetuksessa
- 17.45 Anders Nygård Abo Akademi Vieraan kielen ylioppilaskokeen kirjallisen osan kehitysnäkymiä
- 18.30-20.30 Virvokkeita: opettajien kahvio
- 21.00 Iltaohjelmaa: Hamburger Börs

Osallistumismaksu 15,- sisältää perjantai-illan virvoketarjoilun.

Ennakoilmoittautuminen viimeistään 9.11. Kirjeitse tai puhelimitse: Turun yliopisto, Englantilaisen filologian toimisto, 20500 Turku 50; puh. 921-645 320 tai 921-645 323.

Lauantai 14.11

- 10.00 Liisa Lautamatti Jyväskylän yliopisto Kirjoitetun kielen koherenssista
- 10.45 Jorma Tommola Turun yliopisto Konnektorit ja englannin oppijoiden kirjallinen suoritus
- 11.30-12.00 Lounastauko: opettajien kahvio
- 12.00 Vilho Viksten WSOY Kaunokirjallisten tekstien arviointikriteereistä
- 12.45 Sonja Tirkkonen-Condit Savonlinnan kääntäjänkoulutuslaitos Miten asiategstejä voidaan arvioida tekstilingvistisin kriteerein?
- 13.30 Pauli Saukkonen Oulun yliopisto Suomen kielen tekstilajeja
- 14.15 Symposiumin päätös

Symposiumin osanottajia pyydetään huolehtimaan ennakoilmoittautumisesta, koska kahvi- ym. tilaukset ja pöytävaraukset tehdään tämän perusteella.

Järjestäjät tarvitsevat seuraavat tiedot: Otatko osaa

- perjantain kahvitarjoiluun (kahvipöytä) 8,-
perjantain iltaohjelmaan Hamburger Börsissä (show); sisäänpääsymaksu 15,-
lauantain lounaaseen (leikkelepöytä) 15,-

Bussi- ja junayhteyksiä Turkuun

<u>Busseja</u>	<u>lähtö</u>	<u>tulo</u>	<u>PALUU:</u>	<u>lähtö</u>	<u>tulo</u>
Helsinki	10.00	12.45		14.00	16.55
	10.50	13.25		15.30	18.15
Jyväskylä	7.15	13.05		12.45	18.35
				16.15	22.00
Tampere	10.05	13.05		12.15	14.45
				12.45	15.45
				14.30	17.10
Vaasa	5.00	10.40		14.00	20.00
	9.00	15.00			
<u>Junia</u>					
Helsinki	7.32	10.00		15.45	18.27
	9.10	11.51			
Joensuu	22.45	9.33		9.45	18.20
Jyväskylä	6.00	12.02		9.45	14.04
	9.00	14.44			
Tampere	7.10	9.33		15.35	17.40 (JKL:ään 20.30)
	10.00	12.02		21.20	23.45
Oulu	7.00	14.44		15.35	23.30
	21.45	9.33			
Vaasa	9.30	14.44		15.35	20.50

Hotelleja Turussa

Hamburger Börs	Kauppiaskatu 6, 20100 Turku 10 puh. 511 211	1 h 191,- 2 h 245,-
Hotelli Henrik	Yliopistonk. 29 A, 20100 Turku 10 puh. 20 921	1 h 75-130,- 2 h 120-185,-
Maakunta	Humalistonk. 7, 20100 Turku 10 puh. 337 337	1 h 180,- 2 h 240,-
Marina Palace	Linnanankatu 32, 20100 Turku 10 puh. 336 300	1 h 210,- 2 h 270,-
Hotelli Turku	Eerikinkatu 30, 20100 Turku 10 puh. 26 252	1 h 130,- 2 h 180,-
Keskushotelli	Yliopistonkatu 12 a, 20100 Turku 10 puh. 337 333	1 h 137,- 2 h 184-204,-
Asuntophotelli Tuulimylly	Humalistonk. 18, 20100 Turku 10 puh. 511 800	1 h 90,- 2 h 120,-

OSANOTTAJIA PYYDETÄÄN VARAAMAAN HOTELLIHUONEENSA ITSE.

TERVETULOA!

Kolmas psykologivistiikan seminaari

Jyväskylän yliopisto ja Suomen sovelletun kielitieteen yhdistys (AFinLA) järjestävät Jyväskylän yliopistossa 11.-12. tammikuuta 1982 kolmannen psykologivistiikan seminaarin kielipsykologiasta ja psykologivistiikasta kiinnostuneille psykologeille, kielitieteilijöille, kasvatustieteilijöille ja lähialojen edustajille, opettajille, tutkijoille ja opinnäytetöiden laatijoille.

Osanottajilla on mahdollisuus pitää n. 15 minuutin esitelmä tai alustus, jonka jälkeen varataan aikaa keskusteluun. Seminaarin tavoite on edistää alan tutkimusta ja lisätä yhteistyötä eri tieteenalojen edustajien välillä psykologivistisissä kysymyksissä.

Alustavat ilmoittautumiset pyydetään lähettämään Matti Leiwolle 4.12. mennessä. Lopullinen ohjelma pyritään toimittamaan ilmoittautuneille joulukuun mennessä ilmoittautumislipukkeen osoitteeseen. Tarkempia tietoja seminaarista saa allekirjoittaneilta.

Järjestäjien puolesta

Kari Sajavaara
Englannin kielen laitos
Jyväskylän yliopisto
40100 Jyväskylä 10

Matti Leivo
Puheentutkimus ja kielitiede
Jyväskylän yliopisto
40100 Jyväskylä 10

Ilmoittaudun kolmanteen psykologivistiikan seminaariin 11.-12.1.1982

Nimi

Osoite

Esitelmän nimi/aihe

INVITATION

The Finnish-English Cross-Language Project will arrange the Fifth International Conference on Contrastive Projects at the University of Jyväskylä, Finland, on June 2-6, 1982. The conference will be entitled "Cross-Language Analysis and Second Language Acquisition", and it will be open, in addition to representatives of major contrastive analysis projects, also to individual researchers working in the field of contrastive analysis, error analysis, interlanguage studies and second/foreign language acquisition/learning.

We have the honour of inviting you to this conference.

The main objective of the conference is to disseminate information about research in the field of cross-language studies, to discuss recent and potential future trends, and to promote the study of problems in second language acquisition/learning.

The conference will be followed, on June 7-10, 1982, by the Sixth Finnish Summer School of Linguistics and, on June 7-11, 1982, by the First Finnish Summer School for Foreign Language Teachers. Participants in the conference are also invited to attend these summer schools in Jyväskylä. The organizers also hope that they will be able to invite some of the conference participants to give lectures at the summer schools. Further information about the summer schools will be sent in connection with the Second Circular.

PRELIMINARY PROGRAMME

The major topic of the conference will be "Cross-Language Analysis and Second Language Acquisition". In addition to two plenary lectures - one on contrastive analysis and the other on second language acquisition theory - and a number of invited reports on contrastive projects, second language acquisition studies, and certain central issues in the field, papers are invited on the following major themes:

- methodology of contrastive analysis, particularly the application of the theory and methodology of linguistics and neighbouring disciplines such as sociology, psychology and learning theories in contrastive analysis;
- theory and applications of contrastive analysis, with particular emphasis on the interrelationship between a structurally oriented CA and other approaches, contrastive pragmatics, contrastive discourse analysis, and contrastive interactional analysis;
- cross-language influences in view of language acquisition and language learning including transfer;
- second language acquisition/foreign language learning with particular emphasis on first language - second language interrelationships;
- contrastive studies between individual languages.

This will be the order of preference if the organizers have to restrict the number of the papers to be read.

One evening will be reserved for an neighbourhood of Jyväskylä.

PAPERS AND ABSTRACTS

All participants are invited to read papers on the topics listed above at the conference. The time allowed for the papers will be 20 minutes. The major conference language will be English, but papers may also be read in other languages (although the organizers will be unable to provide interpretation).

One-page abstracts for papers in the language of presentation are invited by February 1, 1982. They should be sent to Professor Kari Sajavaara, Department of English, University of Jyväskylä, SF-40100 Jyväskylä 10, Finland.

FEES

There will be a conference fee of FIM 50,- (c. 12 U.S. dollars).

SPONSORS

Ministry of Education
University of Jyväskylä
Finnish Association of Applied Linguistics AFinLA

FURTHER INFORMATION

Further information about the conference will be given in the Second Circular, which will be mailed to those who return the form included in this circular to the organizers before December 1. The second circular will include information about travel, accommodation (see however the back page of this circular) and registration.

If you are interested in receiving further information about the conference, please mail the form below to the organizers before December 1, 1982.

To: International Conference
Department of English
University of Jyväskylä
SF-40100 Jyväskylä 10
Finland

I would like to receive further information about the conference on Cross-Language Analysis and Second Language Acquisition.

Name:

Title:

Profession:

Institute:

Mailing Address:

I plan/do not plan to read a paper.
The provisional title of my paper is:

Comments/suggestions:

ADDRESS

International Conference
Department of English
University of Jyväskylä
SF-40100 Jyväskylä 10
Finland
Tel. 941-291 626

KIELITIEEEN PÄIVÄT JYVÄSKYLÄSSÄ

Jyväskylän yliopiston kielten laitokset järjestävät kielitieteen päivät 13. - 14. helmikuuta 1982. Päivien pääteemana ovat tällä kertaa suomen tai muiden kielten kuvaukseen liittyvät teoreettiset ongelmat.

Päivien osanottajia pyydetään lähettämään ilmoittautumiset alla olevaan osoitteeseen 15.12.1981 mennessä ja samalla suorittamaan ilmoittautumismaksu (25 mk) postisiirtotilille TA 133768-8. Niiden osanottajien, jotka haluavat pitää esitelmän, tulee toimittaa esitelmänsä tiivistelmä 12.1. mennessä. Esitelmänpitäjien ei tarvitse maksaa osanottomaksua. - Esitelmien tiivistelmät toimitetaan kaikille ilmoittautuneille etukäteen.

Järjestäjien puolesta

Jaakko Lehtonen	Heikki Leskinen	Kari Sajavaara
Matti Leiwo	Matti Rahkonen	Kalevi Tarvainen

Ilmoittaudun Jyväskylässä 13. - 14.2.1982 pidettäville kielitieteen päiville

Nimi

Osoite

Esitelmän nimi/aihe

Olen maksanut 25 mk postisiirtotilille TA 133768-8

Ilmoittautumiset lähetetään osoitteella
 Kielitieteen päivät 1982
 Suomen kielen ja viestinnän
 laitos/ suomen kieli
 Jyväskylän yliopisto
 40100 Jyväskylä 10

Korkeakoulujen kielikeskus järjestää:

KORKEAKOULUJEN ÄIDINKIELENOPETTAJIEN NEUVOTTELUKOKOUS HELSINGIN
 KAUPPAKORKEAKOULUSSA 28.11.1981 klo 10.30-17

Ohjelma:

- 10.30- Lehtori Helena Kangasharju: Yleisopintoihin kuuluvan kirjoitusviestinnän suunnittelun nykyvaihe.
- 11.15- Apul.prof. Jaakko Lehtonen: Korkeakoulujen puheviestinnän opetuksen eriyttämisen ongelmista.
- 12.15- Apul.prof. Jorma Vuoriniemi: Tekstijakso ja lause viestinnän yksikköinä.
- 13-14 LOUNAS
- 14.15- Apul.prof. Jaakko Lehtonen: Korkeakoulujen viestintäopetuksen tavoitteet.
- 14.45-17 Keskustelua vireillä olevan neuvokkihankkeen kehittämisestä. Alustuspuheenvuoro: didaktiikan lehtori Anna-Liisa Mäenpää.

Noin vuosi sitten lähetettiin korkeakoulujen äidinkielenopettajille yleisopintoihin kuuluvia kommunikaatio-opintoja koskeva kysely. Lähiaikoina lähetetään kyselyn tuloksista laadittu raportti kielikeskuksien / laitoksien opettajille tutustumista varten. Korkeakoulujen kielikeskus toivoo kielikeskuksenne / laitoksenne panevan raportin kiertoon opettajien keskuudessa.

Raportin tuloksista on tarkoitus keskustella äidinkielenopettajien neuvottelutilaisuudessa, joka järjestetään Helsingin kaupparkeakoulussa lauantaina 28. päivänä marraskuuta 1981. Päivän aikana keskustellaan alustuksen pohjalta myös vireillä olevan "opetusneuvokki"-hankkeen jatkamisesta. Ennen kokousta opettajille toimitetaan myös kokoelema referaatteja Suomessa ilmestyneestä kirjoitusviestintään liittyvästä kirjallisuudesta. Referaatit ja niihin liittyvä kirjallisuusluettelo kuuluvat neuvokkihankkeeseen.

Toivomme opettajien tutustuvan tutkimusraporttiin ja myöhemmin toimitettavaan referaattikokoelemaan ennen kokousta. Kokouskutsu ja referaattikokoelema lähetetään opettajille henkilökohtaisesti marraskuun alussa.

FINLANCE

The Finnish Journal of Language Learning and Language Teaching

Articles

OBJECTIVES AND SYLLABUS DESIGN

ON INSTRUCTIONAL DESIGN IN LSP

Viljo Kohonen

SYLLABUS DESIGN IN LSP - A CASE STUDY

Liisa Kurki-Suonio

KIELIKOULUTUS TEOLLISUUSYRITYKSESSÄ

Ola Berggren

TEACHING - THEORY AND PRACTICE

A CASE FOR COURAGE

Janet Price

PSYCHOLINGUISTIC APPROACHES TO THE READING PROCESS

Jorma Tommola

DISCOURSE ANALYSIS IN THE TEACHING OF LSP

Liisa Korpimies

SOME PRE-TEXT READING IMPROVEMENT EXERCISES FOR

OVERSEAS STUDENTS IN THE UK

Gerry Greenall

TESTING

NORMIMITTAAMINEN JA KRITERIMITTAAMINEN: EROJA JA

YHTÄLÄISYYKSIÄ

Sauli Takala

KIELIKOKEISTA

Raimo Konttinen

EVALUERING AV SPRÅKFÄRDIGHETER

Torsten Lindblad

VOLUME 1

1981

EDITED BY VILJO KOHONEN & LIISA KORPIMIES

The Language Centre for Finnish Universities takes a great pleasure in the publication of the first issue of FINLANCE, The Finnish Journal of Language Learning and Language Teaching. The journal will disseminate information concerning all aspects of language learning and language teaching, with particular emphasis on adult learners and language teaching for specific purposes. The orientation of the journal is both theoretical and practical: the aim is to encourage discussion about both basic research and application of its results to practical questions of language learning and teaching. It is hoped that FINLANCE will serve as a forum for an exchange of ideas and experiences in the field of applied linguistics and foreign language pedagogy.

FINLANCE continues, in fact, the series of special issues of the LANGUAGE CENTRE NEWS, published by The Language Centre for Finnish Universities. The series, now terminated, includes the following three special issues, which are still available from the Language Centre:

Teaching and testing communicative competence. Edited by Viljo Kohonen & Liisa Nummenmaa.

Focus on spoken language. Edited by Liisa Lautamatti & Pirkko Lindqvist.

The language laboratory: methods and materials. Edited by Liisa Lautamatti & Pirkko Lindqvist.

The series was retitled partly for bibliographical reasons, partly to give it an independent status as a separate journal.

FINLANCE is published by The Language Centre for Finnish Universities. The editorial board consists of the board of directors of the Language Centre. The general editor of the journal is the Director of the Language Centre. Forthcoming issues can also be edited by other members of the board or by guest editors from Finland and abroad. All correspondence concerning manuscripts and back numbers should be addressed to: The Director of The Language Centre for Finnish Universities, University of Jyväskylä, SF-40100 Jyväskylä 10, Finland.

Contributions are welcomed from all over the world. These should be written primarily in English, German or French, but other languages are also accepted. In future issues papers written in Finnish or Swedish will be provided with summaries in English. Similarly, each author will be requested to provide an abstract of not more than 200 words in English. The authors will get two free copies of the issue in which their papers appear. They are also free to submit their papers for publication elsewhere by acknowledging the copyright of FINLANCE.

It is anticipated that FINLANCE will at first appear once or twice a year, depending on resources. In the future the journal will appear at least twice a year and operate on the normal subscription and exchange basis.

Language Centre for Finnish Universities
University of Jyväskylä, Finland

KIELIKESKUKSEEN SAAPUNUTTA KIRJALLISUUTTA
Publications received by the Language Centre

Andersson, L.-G.: Form and function of subordinate clauses. Gothenburg Monographs in Linguistics 1. Dept. of Linguistics: University of Göteborg 1975

Dahl, Ö. (ed.): Logic, pragmatics and grammar. Studentlitteratur: Lund 1977

Gothenburg Papers in Theoretical Linguistics (GPTL). University of Göteborg, Department of Linguistics

- 10 Dahl, Ö.: Review of G. Lakoff: 'Linguistics and natural logic' (Synthese 21.151-271). 1972
- 18 Andersson, A.-B. & Dahl, Ö.: The playboy principle. 1973
- 20 Andersson, A.-B.: Om att-satser. 1973
- 21 Andersson, L.-G.: On the comp-s analysis. 1973
- 22 Andersson, L.-G.: Än vad som - a note on comparative clauses in Swedish. 1973
- 25 Andersson, L.-G.: Topicalization and relative clause formation. 1974
- 26 Ralph, B.: Constraining predictiveness in phonology. 1974
- 27 Schlyter, S.: Topicalization, cleft, who-movement in Swedish and the question of comp. 1975
- 28 Macdowall, M. & Sahlin, I.: Är den språkliga perceptionen åldersbunden? 1975
- 29 Dahl, Ö.: Is linguistics empirical? A critique of Itkonen's 'Linguistics and metascience'. 1975
- 30 Teodorsson, S.-T.: Autonomy and linguistic status of non-speech language forms. 1976
- 31 Hellberg, S.: Killelipp on yourself. A reply to Dr. Lager. 1976
- 32 Javanaud, P.G.: On Lucien Tesnière's 'Les éléments de syntaxe structurale'. 1977
- 34 Aijmer, K.: Acts of deference and authority. 1977
- 35 Dahl, Ö.: Review of John Lyons' Semantics. 1978
- 37 Andersson, L.-G.: Common sense grammar. 1978
- 38 Allwood, J.: On the analysis of communicative action. 1978
- 40 Andersson, L.-G.: Några V-V konstruktioner. 1979
- 41 Dahl, Ö.: Tense-mood-aspect progress report. 1980

Logical Grammar Reports. Department of Linguistics. University of Göteborg.

- 8 Dahl, Ö.: Operational grammars. 1974
- 10 Järborg, J.: On interpreting propositional attitudes. 1974
- 11 Allwood, J.: Intensity, pitch, duration and focus. 1974

- 13 Dahl, Ö.: Järborg, J., Källström, R.: A fragmentary operational grammar for Swedish. 1974
- 14 Grabski, M.: Sprechakte als Aspekte des Kontextes. 1974
- 15 Dahl, Ö.: Individuals, subindividuals, and manifestations. 1975
- 16 Järborg, J.: Infinitive constructions in an operational grammar. 1975
- 18 Källström, R.: Agreement rules for Swedish noun phrases. 1975
- 19 Dahl, Ö. - Järborg, J.: Higher-level syntax in operational grammar. 1975
- 20 Järborg, J.: Concrete spelling-out rules in operational syntax. 1976
- 21 Dahl, Ö.: How do noun phrases refer? 1976

Papers in Anthropological Linguistics. Institutionen för lingvistik. Göteborgs universitet.

- 1 Allwood, J.: Antropologisk lingvistik - en projektbeskrivning. 1978
- 2 Allwood, J.: Ickeverbalt kommunikation - en översikt.
- 3 Boholm, Å. & Boyd, S.: The auction as a language game. 1979
- 4 Hirsch, R.: A study in Swedish fear vocabulary.
- 5 Boyd, S.: The semantic field of Swedish friendship terms.
- 7 Flerkulturell kompetens. Uppsatser från ett symposium i Göteborg april 1980. Forskningsgruppen: Invandrare och svenskar, kulturkonflikt och kulturförändring
- 8 Hirsch, R.: Ett semantiskt fält för glädje

ENGLISH SUMMARY

The editorial discusses one of the many challenges given by LSP: How to specify the objectives for language courses. The task of defining successful and satisfying objectives is difficult and equally important. The Language Centre for Finnish Universities has started a research project whose ultimate purpose is to produce a set of objectives for the use of language centre teachers.

REPORTS

Liisa Kurki-Suonio and Maija Metsämäki report on an ESP course arranged at the University of Newcastle on 29.3.-10.4.1981. The course was devoted to the planning of ESP courses and teaching materials production. The 22 participants came from nineteen different countries all over the world, and

the teachers were Janet Price, Alan Barr and Gerald Greenall from Newcastle, Diana Cavanaugh from Manchester and, as a visiting lecturer, John Swales from Birmingham.

The programme was practice-oriented and consisted of background lectures and group work. The groups "practised" course design by planning special courses on the basis of an individual needs analysis. These plans were then discussed both in the groups and in a general session.

After these "exercises", the groups started planning courses according to their own needs and interests. Ms Kurki-Suonio's group produced a course called English for (Academic) Small Group Interaction which was intended for young researchers and post-graduate students who need communicative skills when participating in workshops and seminars. Ms Metsämäki took part in planning a course in medical English for Nepalese students of medicine and nursing. Among the courses designed were also The Computer Affair, a course in reading and listening comprehension, Survival English, an elementary course with videotape material, and a couple of courses for students of technical sciences. All these materials were discussed and criticized in the final session, and the participants received a copy of each material.

For further information on the Newcastle course and its products, please contact Ms Kurki-Suonio at the Tampere University Language Centre or Ms Metsämäki at the Kuopio University Language Centre.

Jari Papunen from the Language Centre at the University of Oulu discusses the characteristics of technical and scientific language. Characteristic features are a tendency toward objectivity and unambiguity. Technical and scientific vocabulary, which is rapidly expanding, includes a large proportion of nouns many of which are special terms. These terms make up the terminology of a given field which aims at exactness, economy and unambiguity.

Maarit Hakkarainen discusses in her article the present state of intensive language teaching methods in the Soviet Union, and compares these methods with the suggestopedic method of Georg Lozanov. She gives a brief account of two current tendencies in methodology, which serves as an introduction to her interview of A.A. Leontjev of the Pushkin Institute. Mr Leontjev is one of the leading figures in the field of language teaching methodology. He tells about some current developments in foreign language teaching the most promising of which, according to him, is the intensive

method based on the idea of collective work in the classroom. He regards the state of foreign language teaching in Soviet schools as rather poor because of old-fashioned methods and the great number of students. The situation is, however, improving all the time and pedagogics in general is arousing great public interest.

Mr Leontjev has been invited to lecture at the Fifth International Conference on Contrastive Projects (2.-6.6.1982) and at the Summer School of Linguistics (7.-10.6.1982), both held in Jyväskylä.

INFORMATION

The AFInLA Autumn Symposium will be held at the University of Turku on 13.-14.11.1981. The theme of the symposium is written language (for the programme, see p. 18). Participants should register by phone (921-645 320 or 921-645 323) or by sending a letter to the office of English Philology, University of Turku, 20500 Turku 50, by November 9th at the latest.

The Third Seminar in Psycholinguistics will be held at the University of Jyväskylä on 11.-12.1.1982. Participants can give 15-minute talks after which there will be time for general discussion. Please send your preliminary registration (please use the form on p. 21) before December 4th to Matti Leiwo, Department of Phonetics, University of Jyväskylä, 40100 Jyväskylä 10. Participants will receive the final programme by Christmas.

The language departments of the University of Jyväskylä will arrange a conference on linguistics on 13.-14.2.1982. The main theme of the conference will be theoretical problems in connection with the description of Finnish or any other language. Participants willing to give a talk should send an abstract to the Department of Finnish, University of Jyväskylä, 40100 Jyväskylä 10, by January 12th 1982. Those wishing to attend, please use the form on p. 24 and pay the registration fee of 25 Fmk to the postal cheque account TA 133768-8, before 15.12.1981. Participants who give a lecture are not required to pay the fee.

The Language Centre for Finnish Universities will arrange a meeting for teachers of Finnish in the Helsinki School of Economics on November 28th, 1981. For the programme, see p. 25.

Korkeakoulujen kielikeskuksen johtokunta 1.8.1980-31.7.1982

Varsinaiset jäsenet

Korkeakoulujen kielikeskuksen
vt. esimies Liisa Korpimies
puh. 941-292880

Prof. Kari Sajavaara, pj.
Jyväskylän yliopisto
puh. 941-291620

Kielikeskuksen johtaja Oja Berggren
Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu

Apul.prof. Viljo Kohonen
Tampereen yliopisto
Opettajankoulutuslaitos

Apul.prof. Jaakko Lehtonen
Jyväskylän yliopisto

Prof. Lauri Lindgren
Turun yliopisto

Apul.prof. Muusa Ojanen
Joensuun korkeakoulu

Esittelijä Leena Pirilä
Opetusministeriö
(virkavapaa kesään -81)

Apul.siht. Eija Uimonen
Helsingin yliopiston kielikeskus

Johtaja Pauli Roinila
Joensuun korkeakoulun
kääntäjänkoulutuslaitos

Tutkija Sauli Takala
Jyväskylän yliopisto

Apul.prof. Jorma Vuoriniemi
Helsingin kauppakorkeakoulu

Tutk.ass. Eva May
Korkeakoulujen kielikeskus

Opisk. Arja Lappalainen
Suomen ylioppilaskuntien liitto

Siht. Aman. Liisa Ruuska
Korkeakoulujen kielikeskus
puh. 941-292885 (ohivalinta)
941-291211 (vaihde)

Varajäsenet

Prof. Kalevi Tarvainen
Jyväskylän yliopisto

Kielikeskuksen esimies
Marja Renkonen
Teknillinen korkeakoulu

Kielikeskuksen johtaja
Liisa Kurki-Suonio
Tampereen yliopisto

Leht. Matti Leiwo
Jyväskylän yliopisto

Amanuessi Pirkko Lindqvist
Turun yliopiston kielikeskus

Leht. Ulla Summala
Oulun yliopisto

Esittelijä Leena Luhtanen
Opetusministeriö

Leht. Anders Nygård
Åbo Akademi

Leht. Leena Lehto
Helsingin yliopiston
kääntäjänkoulutuslaitos

Apul.prof. Teuvo Piippo
Jyväskylän yliopisto

Apul.prof. Mirja Saari
Helsingin yliopisto

Filolog.maist. Maarit Hakkarainen
Korkeakoulujen kielikeskus

Opisk. Tiina Blom
Suomen ylioppilaskuntien liitto